

گفت‌وگو

نامه فرهنگ

قدرت اربعین و تمدن جهانی

در نظام ارزش‌های سالزنده جامعه بشری، ارزشی وجود دارد که نام زیبایی آن «تقوا»ست. این کلمه پراهمیت، گرچه به «خوشتن‌بانی» توصیف و تعریف شده، اما در جامعه و در میانه مردم و زندگی، جلوه رفتاری آن دیده می‌شود و مورد قضاوت و ارزشیابی قرار می‌گیرد. اصطلاحات و کلماتی از قبیل: آدم سالمیه... آدم دست پاکیه... آدم باوجدانیه... حکایتگر ارزش‌گذاری ناخودآگاه جامعه درباره این «ارزش» بنیادین و پرنقش در تاریخ حیات و تمدن انسانی در همه دوره‌ها و عصرهاست. اما به این دلیل که در تمامی نظریه‌ها و تئوری‌های سیاسی و اجتماعی و قدرت‌مداری و سیاست‌سازی از پایین‌ترین سطح تا بالاترین سطح جامعه، هیچ ارزش و بهایی برای این ارزش بنیادین قائل نشده‌اند و انگار کوچک‌ترین نقشی برای آن قائل نیستند؛ می‌بینیم در تمدن امروزی لیبرال دموکراسی جهانی، هرچه از سطح جامعه و نهادهای اجتماعی به سوی بالا حرکت می‌کنیم از نقش پاکدامنی و پاک‌اندیشی کاسته می‌شود.

چون روح تمدن غربی، توسط معماری بنا شده که کوچک‌ترین ارزشی برای معنا و معنویت قائل نبوده و تنها به سلطه و غارت می‌اندیشیدند، هیچ سازمان یا نهاد جهانی و بین‌المللی را نمی‌توان یافت که در اسناد ساختاری آن به مفهوم «تقوا» نگاه کرده باشد.

بنابراین، ناپاک‌اندیشی برای دسترسی به سلطه و حاکمیت و در هر قلمرو و جغرافیایی، در ذات این تمدن بی‌رحم جهانی است و در هر نقطه و جایی که سودی را مشاهده کند، با تکنولوژی بی‌رحمی، می‌کوشد به آن دسترسی یابد. اما طلوع ناگهانی تک ستاره تانناک نجات بشر که به صورت «پیاده‌روی اربعین» در صحنه جهانی حیات بشر تجلی کرده است، برجسته‌ترین دعوت نامه برای بشر امروزی و خسته از حجم وحشتناک بی‌تقوایی‌ها و ناپاک‌اندیشی‌هاست. ناپاکی‌هایی که همه لایه‌های تمدنی معاصر را تصرف کرده است. دعوت‌نامه اربعین، قدرتمندترین و پرچمیه‌ترین دعوت‌نامه تاریخی اندیشه ولایت است که همگان را به پیاده‌روی قدرتمندانه و شکوهمندانه بر تمام ناپاکی و ناپاک اندیشی‌ها می‌خواند و به آنان بشارت می‌دهد که بنیاد به ظاهر مستحکم و بنیادین همه مؤسسات و بنگاه‌هایی که در راهبرد ناپاکی حرکت می‌کنند، به روزهای آخر عمر و فروتنی غیرقابل بازگشت رسیده است.

بنابراین، پیاده‌روندگان اربعین، خرم دل‌ترین ذهنیت‌های جوانان تاریخ معاصر جهان هستند که از همه زشتی‌ها و ناپاکی‌ها گریخته و پیشانی بر زیبایی پردرخش کلمه قدسی حسین (ع) گذارده و با لعن دشمنان حسین (ع)، خرم دلی خویش را پر قدرت ساخته تا آینده تاریخ و تمدن جدید بشری را بسازند.

گفت‌وگو با کارگردان مستند سینمایی «مهین»

روایتی خاکستری از یک قاتل سریالی

انحصاری فرد در گفت‌وگو با قدسی:

بدون غرور و با تمام قوا
به بحرین می‌رویم

۱۲

۱۱۰

ورزش

خط و نشان برای ساموایی‌ها با پیروزی بر آرژانتین

چهارمین برد با شعبده شماره ۴

از درخشش محبی در تیم ملی تا خرید پنجل‌های خارجی

جواهرات مخفی ایرانی

مصدومیت ناگهانی اشکان دژاگه پیش از شروع دومین دیدار ایران در مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر سبب شد ویلموتس بازیکن جوان حاضر در اردوی تیم ملی را به جای وی در ترکیب اصلی قرار دهد. هیچ یک از منتقدان تصور نمی‌کردند محمد

محبی در نخستین بازی ملی خود به این شکل در ترکیب تیم ملی حاضر شود، اما درخشش او در ترکیب تیم ملی و دیبل او در بازی برابر

فوتبال ایران می‌تواند به آینده ستاره‌های

تازه وارد خود خوشبین باشد. اما جدا از

عملکرد موفق محبی در بازی مقابل

کامبوج باید به این نکته اشاره کرد

که نظیر این بازیکن بوشهری در

فوتبال ایران، بازیکنان مستعد دیگری

نیز هستند که هنوز کشف نشده‌اند.

بدون تردید اگر امیر قلعه نویی در فصل

جاری وینگر بیست و یک ساله تنگستانی

را به عنوان یکی از مهره‌های کلیدی خود

در ترکیب تیم سپاهان قرار نمی‌داد هرگز

ویلموتس نمی‌توانست به توانمندی وی

پی برد از این رو جای خالی پروسه

استعدادیابی در فوتبال ایران کاملاً

خودنمایی می‌کنند...

رقابت‌های مقدماتی یورو ۲۰۲۰

۲ غول به دنبال صعود

مجازآباد

حامی دیروز، آشغال امروز

در افتادن «ترامپ» با رسانه‌ها و خبرنگاران، حرف تازهای نیست. این هم که رئیس جمهور آمریکا در توپیتز علیه یک روزنامه یا خبرگزاری بنویسد، چیز تازهای نیست. اما اگر این توپیتز علیه «فاکس نیوز» باشد که طرفدار و تریبون جمهوری‌خواهان و شخص «ترامپ»

بوده، می‌توان آن را اتفاق جالبی دانست. سید محمد حسینی، وزیر اسبق ارشاد درباره واکنش توپیتز اخیر «ترامپ» به نظرسنجی فاکس نیوز در توپیتز نوشت: «حامی دیروز، آشغال امروز! ترامپ با فاکس نیوز، اصلی‌ترین شبکه تلویزیونی حامی خود هم در افتاد! بعد از گزارش فاکس نیوز که طبق نظرسنجی‌ها ۱۰۰ درصد آمریکایی‌ها خواهان استیضاح و برکناری رئیس‌جمهور هستند، ترامپ توپیتز زد: که مسئول این نظرسنجی در فاکس نیوز، آدم مزخرف و آشغالی است!»

به یکی مثل تو نیاز داریم

مصطفی آرانسی، فعال فرهنگی و مجازی با انتشار تصویری از تنها هوادار تیم کامبوج در جریان بازی با تیم ملی کشورمان در اینستاگرام نوشت: «تلویزیون تا گل سوم چهارم نشانت داد. بعد از آن گل‌ها دیگر نشانت نداد ولی لابد هنوز هم همان جا ایستاده بودی. ایستاده بودی و خرد شدن تیمت را تماشا می‌کردی. اگر این قدر اهل فوتبال بودی که برای تیمت آمده بودی تا اینجا، تا ورزشگاه آزادی، لابد قبل از بازی هم می‌دانستی که تیمت رده ۱۶۹ رده‌بندی فیفاست و با تیمی بازی می‌کند که بیست و سوم دنیاست. پس برای برد و یا حتی مساوی نیامده بودی. آمده بودی که باخت را ببینی، خرد شدن را. ولی چقدر همه ما به یکی مثل تو نیاز داریم برادر کامبوجی‌ام. یکی که حتی اگر ۱۴ گل خوردیم، ما را تشویق کند که ده‌ها گل دیگر نخوریم. یکی که همیشه نیمه پر لیوان زندگی‌مان را ببیند. یکی که جای سرزنش، تشویق‌مان کند و مطمئن باشد که اگر سال دیگر به آزادی بیایم، کمتر گل خواهیم خورد.»

سر پرشور و ذهن سرکش

سید بشیر حسینی با انتشار تصویری از یکی از برادران «صفاریان پور» که به عنوان فعالان رسانه‌ای در صداوسیما مشغول به کار هستند، در اینستاگرامش نوشت: «اگه گفتید عکس فواید یا سیاه‌و؟ فکرشو نکنید که با یکی از دولقه‌های همسان،

حساب شوخی خفن دارید، ولی دومی رو برای اولین بار می‌بینید و به تیکه غلیظ پش می‌اندازید. ولی شرمندگی اصلیش اونجاس که دومی اصلاً به روی پرورتون نیاره و غش‌غش بخنده. بعضیا سر پر شوری دارن و ذهنی شیرین و ذهنی سرکش؛ اینا که توی یکی جمع بشه هر لحظه میشه توقع به سونامی داشت. پشت سر خیلی از خاطرات رسانه‌ایمون ردپای حداقل یکی از صفاریان‌پوره‌های صبور و کاربلدیه که بازی رسانه رو جدی گرفتن و از استادان گونه سرگرم‌آموزی یعنی آموزش در دل سرگرمی هستن و هرچند سرمایه‌عزیزی برای رسانه‌مون شدن اما سرمایه‌دار نشدن.»

برندگان نوبل ادبیات سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ معرفی شدند

در ستایش نسل کُشی!

نبودند. هاندکه اما هیچ وقت از مواضع جنجالی‌اش کوتاه نیامد و حتی سال ۲۰۰۶ در مراسم تدفین اسلوبودان میلوشیچ، رئیس‌جمهور سابق یوگسلاوی که به دلیل جنایت‌های بی‌شمارش علیه بشریت به «قصاب بالکان» معروف شده بود، حضور پیدا کرده و چند دقیقه‌ای هم در ستایش او سخنرانی کرد! به همین خاطر حالا که نوبل جایزه ادبیات را به او داده، مخالفان می‌پرسند چرا نوبل به یک طرفدار نسل‌کشی جایزه می‌دهد؟

سینه‌چاک هیتلر

هرچند بسیاری از رسانه‌ها و چهره‌های ادبی آن‌طرفی، از انتخاب اسمال آکادمی نوبل شاکلی شده‌اند اما بیشتر چهره‌های داخلی مثل اسدالله امرایی، مهشید میرمعزی و... جدا از دیدگاه‌های سیاسی، هاندکه را از

لحاظ فنی و ادبی لایق دریافت این جایزه می‌دانند! با وجود این اما نمی‌شود انکار کرد جایزه نوبل اسمال

هم تحت تأثیر سیاست‌های این آکادمی به چهره‌های جنجالی به نام هاندکه اهدا شده است. «هاندکه»‌ای

که به قول احسان رضایی، نوبل برندنش مو نمی‌زند با کنوت هاسمسون نروژی (برنده نوبل ادبی ۱۹۲۰)

که کشته‌مرده هیتلر بود. هاسمسون در سال ۱۹۴۳ جایزه نوبلش را به یوزف گوبلز، وزیر تبلیغات هیتلر

اهداد کرد و پس از مرگ هیتلر هم در مورد او گفت: «هن لایق آن نیستم که در مورد آدولف هیتلر با

صدای بلند صحبت کنم. او یک جنگجو برای بشریت و یک بشارت‌دهنده عدالت برای تمام ملت‌ها بود!»

هاندکه اتریشی، در دهه ۱۹۹۰ و سال‌های جنگ از هیتلر حمایت کند، نوبل برده بود و حتی پس

از موضعگیری‌های عجیب و غریبش نامش از لیست بدیدگاه‌های سیاسی جنجالی این نویسنده و سوابق نه‌چندان درخشان در عرصه سیاسی پیدا کنیم.

هاندکه اتریشی، در دهه ۱۹۹۰ و سال‌های جنگ از هیتلر حمایت کند، نوبل برده بود و حتی پس

از حمایت از قصاب بالکان و جریان‌های فاشیستی، برنده جایزه نوبل شده است!

طرفدار نسل‌کشی

آکادمی نوبل روز پنجشنبه اعلام کرد «اولگا نوکاردچوک» نویسنده لهستانی برنده نوبل سال

۲۰۱۸ و «پتیر هاندکه» نویسنده اتریشی برنده نوبل سال ۲۰۱۹ شده‌اند. هرچند پس از رسوایی‌های

سال ۲۰۱۸ و کمپین‌های اعتراضی که به دنبال آن علیه نوبل راه افتاد، این آکادمی سعی داشت اسمال

اعتبار جایزه ادبیاتش را احیا کند اما فقط چند ساعت پس از اعلام نام «پیتیر هاندکه» به عنوان برنده سال

۲۰۱۹، موجی از انتقادهای جدید علیه این آکادمی سوندی به راه افتاد. دلیل این انتقادها را هم باید در

دیدگاه‌های سیاسی جنجالی این نویسنده و سوابق نه‌چندان درخشان در عرصه سیاسی پیدا کنیم.

هاندکه اتریشی، در دهه ۱۹۹۰ و سال‌های جنگ از هیتلر حمایت کند، نوبل برده بود و حتی پس

از حمایت از قصاب بالکان و جریان‌های فاشیستی، برنده جایزه نوبل شده است!

آلمانی و اتریشی هم حاضر به چاپ کتاب‌هایش

محمد تربت‌زاده: بنیاد «نوبل» می‌گوید

جایزه‌های این مؤسسه، معتبرترین جایزه‌ای است که یک دانشمند، نویسنده، اقتصاددان، شیمی‌دان یا فیزیکدان می‌تواند در طول زندگی‌اش دریافت کند. درباره اینکه ادعای بنیاد نوبل تا چه اندازه حقیقت دارد، هنوز بین خیلی از دانشمندا اختلاف است. هرچند بعضی‌هایشان این ادعا را قبول دارند اما بعضی‌های دیگرشان هم معتقدند معیارهای بنیاد نوبل در طول ۱۱۸ سال فعالیتش، بارها تحت تأثیر سیاست قرار گرفته، به همین خاطر نمی‌شود آن را یک جایزه معتبر علمی دانست. با این همه اما نمی‌شود انکار کرد بنیاد نوبل هر سال هنگام اهدای جوایزش تا چند روز رسانه‌های دنیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد. جوایزی که اگرچه خیلی‌ها برای دریافتش سر و دست می‌کشند اما هستند نویسنده‌ها و دانشمندهایی که حتی پس از انتخاب شدن توسط هیئت داور آکادمی نوبل، به قول قدیمی‌ها به بختشان پشت پا می‌زنند و این جایزه را قبول نمی‌کنند.

وصیت‌نامه آقای آلفرد

جایزه نوبل در سال ۱۸۹۵، به وصیت آلفرد نوبل پایه‌گذاری شد. هرچند خیلی‌ها نوبل را به دلیل ابداع «پنیمایت» می‌شناسند اما او در اصل کارخانه‌دار و شیمی‌دان بود. طبق وصیت آقای نوبل، پنج جایزه به‌طور سالانه در رشته‌های فیزیک، شیمی، فیزیولوژی و پزشکی، ادبیات، اقتصاد و صلح؛ به افرادی تعلق می‌گیرد که بیشترین خدمت را به مردم کرده باشند. اگرچه وصیت‌نامه نوبل، بنیان‌گذار این جوایز بود اما چون طرحش کامل نبود، حدود پنج سال طول کشید تا اطرافینش طرح را کامل کرده و بنیاد نوبل را تأسیس کنند. در ۱۰ دسامبر ۱۹۰۱ یعنی دقیقاً پنج سال پس از درگذشت آلفرد نوبل، نخستین جایزه این بنیاد به برندگانش اهدا شد.

الته ششمین جایزه یعنی جایزه یادبود نوبل علوم اقتصادی هم در سال ۱۹۶۸ میلادی، توسط بانک

مرکزی سوئد پایه‌گذاری شد که خیلی‌ها او را جایزه نوبیل واقعی نمی‌دانند و همین حالا هم در لیست رسمی جوایز بنیاد نوبل جایی ندارد.

از پارتی‌بازی تا فساد جنسی

تا پیش از پنجشنبه هفته گذشته که آکادمی نوبل جایزه ادبیات سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ را یکجا به برندگانش اهدا کرد، «کارنو ایشی‌گورو» همان نویسنده انگلیسی ژاپنی‌تبار که رمان‌های معروف «بازمانده روز» و «هرگز رهایم مکن» را نوشته است، آخرین نویسنده‌ای بود که در سال ۲۰۱۷ موفق به کسب جایزه نوبل ادبیات شده بود.

از سال ۱۹۴۸ به این طرف، جایزه نوبل ادبیات به طور ممتد به چهره‌های مختلف ادبی اهدا شده بود

تا اینکه سال گذشته به دلیل بالا گرفتن حواشی رسوایی‌های جنسی «ژان کلود آرنالت»، همسر

«کاترین فروستنسون» یکی از اعضای آکادمی نوبل، اعضای این آکادمی تصمیم گرفتند اهدای

جایزه ادبیات را برای اولین بار در ۷۰ سال گذشته لغو کنند. موج رسوایی‌های جنسی که بالا گرفت، بسیاری از اعضای آکادمی مجبور به استعفا شدند.

روزمره نگاری

اومهربانی می‌بافد

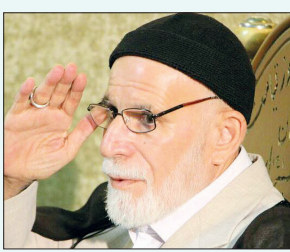
رقیه توسلی: روز متفاوتی است. ملاحظه خاوم از سر میز صبحانه با من است... لقمه نان و مربا لیز نمی‌خورد از حلقم و هول می‌کنم از خفگی... او می‌آید آرام چند مرتبه می‌گوید وسط کتف‌هایم...

انگشت اشاره‌ام که با تیزی گرد در بریده می‌شود، به‌سرعت با چسب زخم گلداز بالای سرم ظاهر می‌شود... سر چهارراه اتوبیملی چراغ قرمز را رد می‌کند و می‌گوید به موتور با دو سرشتین... قلمب می‌افتد توی دهنم و می‌ترسم... او بطری آب را تا چشمم می‌آورد بالا و می‌خواهد نفس عمیق بکشم. همکاری از جواب کردن صاحبخانه می‌گوید و دیگری از وام چپیزه‌اش که بعد ماه‌ها دوندگی جور نشده. «ملاحظه» برای هر سه نفرمان چای داغ می‌آورد از آبدارخانه با چند پر پولکی... روز عجیبی است... روز زشتی‌ها و زیبایی‌ها... دوست نرفتم از زیر چشمی می‌پایم... ملاحظه خاوم را که از صبح، شانه به شانه‌ام آمده و کاری کرده خودم را نیازم و حالم را هدایت کنم... او را که مثل فوق تخصص اعصاب و روان، ترس و غم و استرسم را تاراند و حالا گوشه‌ای از اداره کاموای زرد می‌بافد با میل‌های بلندش.

بی اختیار صفحه جدیدی روی سیستم باز می‌کنم و دستم می‌لغزد روی صفحه کلید. یاد می‌کنم: اثری از خفگی و بریدگی و جراحت و اندوه بر جای نمی‌ماند در روپم تا وقتی ملاحظ جان با من است. مراقب من است. دوستم دارد. تا وقتی تنها نیستم. راستی یعنی چند نفر توی این اداره و توی این شهر، پشتشان به «ملاحظه» شان گرم است؟

پیشنهاد

سفارش شاعر به زائران اربعین

زائر اربعین می‌کند: «... به قبر آقا امام حسین(ع) که رسیدید، یک سلام هم به امام حسن(ع) بدهید که این روزها قبرش زائر و چراغی ندارد... در مسیر پیاده‌روی به ستون ۱۱۸ که به نام امام مجتبی(ع) است رسیدید، به نیابت از سبوی امام حسن(ع) به آقا امام حسین(ع) و از سوی امام حسین(ع) به امام مجتبی(ع) سلام برسانید... با این کار دو امام را زیارت کرده‌اید... سلام ما همه بر قبر بی چراغ حسن(ع)/ بیا رویم دلا در بقیع سراغ حسن(ع)...»

فرهنگ و هنر

شنبه ۲۰ مهر ۱۳۹۸

۱۳۱ صفر ۱۴۴۱ | ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹ | سال سی و دوم | شماره ۹۰۸۵ |

خبر

«روابط خانوادگی» به لایپز یک رسید

این فیلم که محصول مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی است، تنها اثر ایرانی حاضر در بخش فیلم‌های بلند مستند این جشنواره بسابقه و مهم است که با ۱۰ فیلم دیگر از سراسر جهان رقابت می‌کند.

ناصر ضمیری «فیلمساز خراسانی سینمای ایران، ساخت آثار سینمایی کوتاه و مستند را در کارنامه خود دارد که آثارش تاکنون در جشنواره‌های بسیاری در جهان به نمایش درآمده و جوایز متعددی را نیز کسب کرده‌اند. وی این بار با مستند بلند «روابط خانوادگی» در یک رویداد جهانی و معتبر حضور خواهد داشت. وی به خبرنگار ما گفت، به زودی به همراه ندا اسدی، تدوینگر و پژوهشگر فیلم، برای نمایش و نقد و بررسی «روابط خانوادگی» در جشنواره لایپزیک حضور خواهند داشت. شصت و دومین جشنواره بین‌المللی لایپزیک از ۶ تا ۱۲ این در شهر لایپزیک آلمان برگزار می‌شود.

تهیه‌کننده و کارگردان روابط خانوادگی ناصر ضمیری است. پژوهشگری و تدوین را ندا اسدی انجام داده است. مسئولیت نور و تصویر را هم ضمیری داشته و مبین اسدی صداربدار آن بوده است.

در آستانه اربعین حسینی و با همت اداره کل کتابخانه‌های

عمومی خراسان رضوی و انتشارات به‌نشر

«به سفارش مادرم» با حضور نویسنده

معرفی و خوانش می‌شود

اداره کل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی و انتشارات به‌نشر، با حضور احسان حسینی نسب، نویسنده این اثر فردا به میزبانی کتابخانه مرکزی امام خمینی(قدس سره) مشهد برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی به‌نشر، حجت الاسلام علی اکبر سبزیان در این زمینه اظهار کرد: در آستانه فرارسیدن اربعین سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین(ع)، اداره کل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی، نشست معرفی و خوانش کتاب «به سفارش مادرم» - که توسط انتشارات به‌نشر منتشر شده - را برگزار می‌کند.

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی در ادامه افزود: نشست معرفی و خوانش کتاب «به سفارش مادرم» شنبه بیستم مهر ساعت ۹ صبح در کتابخانه مرکزی امام خمینی(قدس سره) مشهد واقع در بولوار هفت تیر- میدان هشتم شهرویر برگزار می‌شود.

وی متذکر شد: «به سفارش مادرم» به قلم احسان حسینی نسب بیست و سه روایت از مأموریتی خانوادگی در عراق را بازگو می‌کند که با مجموعه تصویری مستند از مراسم پیاده‌روی اربعینی حسینی از دریچه دوربین رامزی، عبدالعجید قوامی، روح الله خسروی و شهره بهرامی ثبت شده است. حجت الاسلام سبزیان تصریح کرد: تصاویر این اثر شامل بخشی از عکس‌های مفهومی و هنری است و بخشی از عکس‌ها نیز به صورت مستند از وقایع و زائراتی است که با آنان در خلال این سفر گفت‌وگو شده است.

وی با اشاره به اینکه معرفی کتاب‌های مفید، سودمند و تأثیر گذار جزو اقدامات مهم کتابخانه‌های عمومی کشور است، خاطرنشان کرد: در همین راستا اداره کل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی با همکاری انتشارات به‌نشر، نشست معرفی و خوانش کتاب «به سفارش مادرم» را برگزار می‌نماید.

یک نمایش بزرگ آیینی

«تنهاتر از مسیح» به میدان آمد

به نقل از روابط عمومی نمایش،

«تنهاتر از مسیح» به کارگردانی حسن بزرا و تهیه‌کنندگی علی

اسماعیلی پنجشنبه شب گذشته اجرای خود را با حضور تعدادی از

مستولان و مخاطبان در بوستان ولایت آغاز کرد.

مهدی چمران رئیس سابق شورای اسلامی شهر تهران و عضو شورای مرکزی جبهه مردمی نیروهای انقلاب، حاج رحیم احمدی روشن پدر شهید احمدی روشن و برخی از مسئولان ارتش جمهوری اسلامی ایران در این مراسم حضور داشتند. حاج رحیم احمدی روشن در مراسم افتتاحیه گفت: بهتر این بود که این نمایش هر سال در منطقه‌ای از خاک عراق بین نجف و کربلا برگزار شود، اما متأسفانه به دلیل مشکلات مالی این اتفاق نیفتاده و به چند اجرا در تهران و بوستان ولایت ختم شده است. وی با ابراز امیدواری از اینکه برپایی این مجالس برای آقا اباعبدالله زمینه‌ساز ظهور موعود شود، گفت: نخستین سوگوارها برای امام حسین(ع) ابتدا در دوره آل بویه و بعد زمان صفاریان، زندیان و سپس قاجاریان برگزار شد. در دوره پهلوی سوگاری در حال کمرنگ شدن بود به طوری که مردم در منگنه و در پیغول‌ها عزاداری می‌کردند.

پدر شهید احمدی روشن گفت: خوشحالم که به وسیله نظام جمهوری اسلامی ایران، مظلومیت آقا اباعبدالله و رشادت‌هایشان در مرزهای ایران فراتر رفته است. زمانی ما از سوی آمریکا و اتحادیه اروپا زیر فشار بودیم اما حالا خوشبختانه شرایط تغییر کرده است و اربعین حسینی نیز از مرزهای ایران و عراق فراتر رفته است.

پس از آن سانس نخست مراسم افتتاحیه با حضور مردم در بوستان ولایت اجرا شد. در این نمایش بیش از ۱۵۰ هنرور و بازیگر تئاتر فعال هستند و قرار است هر شب در ساعت‌های ۱۹ و ۲۱ در دو سانس پذیرای هزاران نفر از تماشاگران مردمی در بوستان ولایت (تهران) باشد. سایر عوامل اصلی نمایش عبارتند از: طراح صحنه و دکور: آنه محمد ایری، طراح نور: عباس رحمانی‌پور، طراح جلوه‌های ویژه میدانی: رضا ترکمان، مدیر تولید: نادر قنبری، مجری صدا: علی بیرنگ، مدیر اجرایی: امیرحسین طهرانی.

این نمایش با مشارکت ارتش جمهوری اسلامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و شهرداری تهران از تاریخ ۱۸ مهر تا ۶ آبان هر شب در بوستان ولایت تهران اجرا می‌شود.

گفت‌وگو با کارگردان مستند سینمایی «مهین»

روایتی خاکستری از یک قاتل سریالی

دادند تا «مهین» ساخته شود.

◆ به نظر تان قالب مستند داستانی برای

روایت مستند مهین بهترین انتخاب بود؟

پیش از اینکه بدانیم تصویری از مهین قدیری وجود

دارد یا نه، تصمیمان بر این بود که مستند را با

قالب بازسازی جلو دوربین ببریم، چون می‌دانستیم

حتی اگر به پرورنده هم دسترسی پیدا کنیم، نیازمند

یکسری فضاسازی‌ها خواهیم بود. این تصمیمی نبود

که به یکباره بگیریم، از همان سال ۹۴ بنا بر این بود

که بعضی از فضاها و رویدادها بازسازی شوند.

◆ استفاده از بازسازی در مستند از یک

طرف سبب شده مخاطب به مهین بسیار

نزدیک شود، اما از طرف دیگر گویی گونه‌ای

یک‌سونگری اتفاق افتاده است، نگران نبودید

خانواده قربانیان بگویند این فیلم با مهین

همدردی کرده است و رنجیده شوند؟

طرح اولیه ما درباره قاتل‌های سریالی بود؛ وقتی با

چنین سوزهای طرف هستیم بدون شک در طرف

دیگر آن قربانیان و خانواده‌هایشان قرار دارند. این‌ها

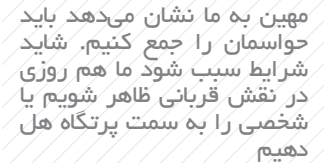
دو طرف تشکیل‌دهنده این ماجراها هستند. ما از

ابتدا این را می‌دانستیم و به همه این نکات فکر

کردیم، اما درمورد قاتل، بنای ما بر این بود مهین را

خاکستری نشان دهیم، نمی‌خواستیم هیچ قضایوی

آسان تر باشد. همه این دلایل دست به دست هم

مهین به ما نشان می‌دهد باید

حواسمان را جمع کنیم. شاید

شرایط سبب شود ما هم روزی

در نقش قربانی ظاهر شویم یا

شخصی را به سمت پرتگاه هل

دهیم

که نشان دهیم چه می‌شود که یک زن ۳۱ ساله که

مادر هم هست، تبدیل به یک قاتل سریالی می‌شود.

حواسمان به احساسات خانواده قربانیان هم بود.

این را هم در نظر داشته باشید که تقریباً نمونه‌ای

نداشتیم که در فیلمی این‌گونه به یک قاتل

پرداخته شود و از همان ابتدا همه چیز معمولاً علیه

آن آدم طراحی می‌شود. ما می‌خواستیم با اطلاع از

این موضوع، از ابتدا ماجرای او را دنبال کنیم و ببینیم

چگونه پله‌پله به یک قاتل تبدیل می‌شود.

اشاره کردید که مهین زنی را به نمایش

ایجادکند؟

اگر به شکل جامع‌تر به مردم به‌خصوص نسل دهه ۵۰ و ۶۰ نگاه کنید، متوجه می‌شوید حضور اعتقادات مذهبی در زندگی بیشتر ما ایرانی‌ها پررنگ است. بیشتر ما یک روحیه و اعتقادات مذهبی داریم و نمی‌توانیم این موضوع را کتمان کنیم. به‌طور مثال الآن در صفر قرار داریم و همه ما ایرانی‌ها با این ایام آشنا هستیم. از طرفی این رفتارهای مذهبی برای بسیاری از ما به شکل روزمره درآمده‌اند. شاید مشکل از همین باشد اما به هر صورت یکسری اعتقادات به صورت درونی در همه ما وجود دارد که با توجه به آن‌ها زندگی‌مان را پیش می‌بریم. حالا چه این اعتقادات از طرف جامعه به ما رسیده باشد، یا خانواده و... بیشتر ما وقتی در موقعیتی قرار می‌گیریم، در هر جایگاه اجتماعی، چه آدم عادی، چه متهم ممکن است نام آلمه را به زبان بیاوریم. مهین هم از این قاعده مستثنا نیست و این حرف‌هایی که به زبانش می‌آید اغلب از همین نوع است.

◆ در این مستند نقش جامعه، از خانواده گرفته تا اطرافیان بسیار پررنگ شده است. انگار همه دست به دست هم داده‌اند تا این زن قاتل شود. به نظر تان خیلی از آن‌ور بام نیفتاده‌اید؟

این‌طور نیست. ما اشتباه‌های مهین را هم نمایش داده‌ایم. همان‌طور که گفتیم سعی ما بر این بود که تصویری خاکستری از او به نمایش بکاریم. مهین در ۱۴ سالگی ازدواج می‌کند. کسی او را برای این ازدواج مجبور نمی‌کند و این انتخاب خود مهین است. همین انتخاب غلط مشکلات بسیاری را برایش درست می‌کند. دیگر اینکه مهین در دوره‌ای تصمیم می‌گیرد وام کلان بگیرد و به نوعی زندگی‌اش را متحول کند. در این انتخاب هم کسی او را وادار نکرده است. همه این‌ها در مجموعه‌ای کنار هم به تصویر کشیده شده است. خیلی ساده است که ما یک متهم را که جرمش ثابت شده، قضاوت کنیم. به قول معروف وقتی معما حل می‌شود، همه چیز ساده به نظر می‌رسد. همان‌طور که گفتیم ما بنا داشتیم این مسیر را از ابتدا ببینیم تا نشان بدهیم در کنار این انتخاب‌های افراد، شرایطی هم در خانواده و اطرافیان و جامعه وجود دارد که می‌تواند مسیر سقوط افراد را تشدید کند.

◆ ظاهر آئین فیلم قرار است در تلویزیون هم نمایش داده شود. به نظر شما مستند مهین برای مخاطب عمومی مناسب است؟

مهین یک مجموعه پنج قسمتی است. به نظر ما این‌ها موضوعاتی هستند که همه باید درباره آن اطلاع داشته باشیم. اینکه مناسب مخاطب عموم است یا نه، من نباید بگویم. ما سعی داریم کلیشه‌ها شکسته شود و مردم به اطرافشان با دقت بیشتری توجه کنند و همین‌طور در مورد خودشان هم نگاه جدیدی داشته باشند و در نظر بگیرند که هیچ چیز از هیچ‌یک از ما دور نیست. مهین به ما نشان می‌دهد باید حواسمان را جمع کنیم. شاید شرایط ساده شود ما هم روزی در نقش قربانی ظاهر شویم یا شخصی را به سمت پرتگاه هل بدهیم. شاید یک «نه» گفتن که به نظر ما ساده می‌آید یا یک لیخند کوچک که در نظرمان کم اهمیت است، بتواند زندگی یک شخص را عوض کند.

◆ پند و پیوند نوشته دکتر کزازی: این کتاب شرحی است بر ۲۰ غزل حافظ بر پایه زیباشناسی و معناشناسی که دکتر کزازی بسیار دقیق از عهده کار برآمده است.

◆ از کوچه رندان نوشته دکتر زرین کوب: کتابی است مناسب درباره تاریخ حافظ و نه اندیشه او، چرا که همان‌طور که مرحوم دکتر زرین کوب در مقدمه کتاب اعتراف کرده‌است فهم حافظ نیاز به پیش‌زمینه‌هایی در عرفان نظری و حکمت اسلامی دارد که ایشان چندان در آن حوزه متخصص نبودند.

◆ شاخ نبات حافظ نوشته محمدرضا بزرگز خالقی: این کتاب که شرح غزل‌های حافظ را به همراه تلفظ صحیح واژه‌های سخت دربردارد، شیوه درست خواندن ابیات حافظ و فرهنگ اصطلاحات عرفانی را نیز ارائه می‌دهد. این اثر توسط انتشارات زوار منتشر شده است.

◆ جمال آفتاب و آفتاب هر نظر: شرحی بر دیوان حافظ، مجموعه ۱۰ جلدی به کوشش مرحوم آیت‌الله سعادت‌پور تهرانی: مجموعه دروس حافظ شناسی مرحوم علامه طباطبایی را گردآوری کرده که در آن‌ها علاوه با توجه به قرآن، احادیث و اشعار خود حافظ، همانند سبک خود در تفسیر المیزان در قرآن به تفسیر ابیات حافظ پرداخته شده است. مقدمه مسبوط گردآورنده در ابتدای هر جلد به ارزش این کتاب افزوده است. این مجموعه در ۱۰ جلد توسط مجموعه احیا کتاب چاپ شده است.

◆ حافظ نامه اثر بهال‌الدین خرمشاهی: خرمشاهی در این کتاب ۲۵۰ غزل حافظ را انتخاب کرده و سپس ذیل غزل‌ها به شرح الفاظ، اعلام، مفاهیم کلیدی و ابیات دشوار هر یک پرداخته است. در پایان کتاب هم فهرست کاملی از همه الفاظ و اعلام و مفاهیم کلیدی و حتی اختلاف قرائت است که به شماره صفحه ارجاع می‌دهد.

◆ کاوش‌های موضوعی حافظ شناسی به کوشش دکتر کاوش حسینی لی: این اثر به تنهایی می‌تواند بار همه کتاب‌شناسی‌هایی که در مورد حافظ منتشر شده و نشده را به تنهایی به دوش بکشد. دکتر حسن لی برای تکمیل این کتاب، پژوهش را از سال ۷۹ آغاز و ۲۳۰ جلد کتاب را بررسی کرده و برای دوستان ادبیات، علاقه‌مندان به شعر حافظ و پژوهشگران مرجع خوبی ارائه داده است. کتاب پانزده بررسی پنج بخش از زندگی، اندیشه، سخن و سروده‌های بررسی‌شده حافظ است. کتاب دوجلدی «راهنمای موضوعی حافظ شناسی» با هزار و ۸۰۰ صفحه و ۲۸ هزار فیش جمع‌آوری‌شده توسط انتشارات نوید شیراز و با همکاری قطب علمی پژوهش‌های فرهنگی - ادبی فارس و مرکز حافظ شناسی در ۲ هزار جلد منتشر شده است.

ادبیات

معرفی چند اثر درباره «لسان الغیب» به انگیزه روز بزرگداشت این شاعر

«حافظ» شیراز به روایت ایرانیان

غزل و غیر غزل او نیز بردازم تا حافظ و شعرش را بهتر بشناسانم

و طبعاً تفسیر و تحلیل همه دیوان حافظ، به هدف عمر من تبدیل

شد و بر آن شدم تا در این شرح، حتی‌الامکان، همه اشعار دیوان

حافظ را بررسی و تحلیل کنم و از آنجاکه معمولاً در شرح حافظ

و چاپ‌های مختلف دیوان او، همه اشعار ضبط نشده، یا کاستی‌ها

و افزوده‌هایی دارد و گاهی نیز متنی که اساس شرح قرار گرفته،

علوم یا معتبر و تحقیقی نیست، برآن شدم تا اساس کار این شرح

معمولاً به تصحیح دکتر خالقی قرار دهم». این کتاب در سال ۹۵

به عنوان «کتاب سال حافظ» معرفی شد.

عرفان و رندی در شعر حافظ نوشته داریوش آشوری:

این کتاب یکی از بهترین کتاب‌هایی است که درباره حافظ شناسی

در دوره اخیر چاپ شده. آشوری با تکیه بر روش هرمنوتیک که

به‌تازگی در علوم انسانی به بلوغ و تکامل رسیده، مفاهیم اساسی

دیوان حافظ را جست‌وجو کرده است. این اثر کتابی است بسیار

بااهمیت و قابل توصیه برای حافظ‌پژوهان جدی، از جمله معدود

کتاب‌هایی است درباره حافظ که تا حد زیادی حق مطلب را ادا

کرده است.

عرفان حافظ اثر استاد شهید، فیلسوف عالی مقام،

علامه آیت الله مرتضی مطهری: کتابی است با حجم کم و

محتوای بسیار که استاد شهید بنابر احساس وظیفه‌ای که در برابر

کچ‌فهمی‌ها از حافظ می‌کرده‌اند آن را تألیف کرده است و انصافاً

همچون دیگر کتاب‌های استاد، عارف و عامی را سودمند است.

خواندن این کتاب برای هر کس که می‌خواهد وارد حیطه فکری

فرهنگ و هنر/ خدیجه زمانیان:ا هر ساله دهها کتاب با

موضوع حافظ منتشر می‌شود. این کتاب‌ها شامل دیوان حافظ،

فال‌نامه‌ها، شرح‌ها، تفاسیر و کتاب‌های تحقیقی درباره این شاعر

بزرگ هستند. کتاب‌هایی که با موضوع حافظ هر ساله نوشته و

منتشر می‌شوند صرف‌نظر از دیوان این شاعر که با تصحیح‌های

متعددهمراه است شامل شرح‌ها، تفسیر‌ها و کتاب‌شناسی حافظ

است. از میان صدها اثری که تا به حال درباره حافظ منتشر شده

است «عرفان حافظ» نوشته شهید مرتضی مطهری، «کوچه

رندان» اثر دکتر زرین کوب و «حافظ‌نامه» نوشته بهال‌الدین

خرمشاهی بیش از آثار دیگر مورد توجه بوده‌اند و به چاپ‌های

متعدد هم رسیده‌اند. به مناسبت روز بزرگداشت حافظ در یک

مطلب کوتاه به معرفی چند اثر می‌پردازیم که به مشتاقان این

شاعر کمک می‌کند برای درک بهتر اشعار، به این آثار مراجعه

کنند

شرح تحقیقی دیوان حافظ اثر دکتر منصور رستگار

فسایی: این کتاب توسط انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی منتشر

شده است. معرفی که استاد منصور فسایی از این شرح داشته

بهتر از هر نوشته‌ای می‌تواند حق مطلب را درباره این اثر ادا کند:

«حافظ به‌معنی حقیقی کلمه شاعر است و این اصلی‌ترین نکته‌ای

است که در این شرح به آن توجه می‌شود. شرحی که بر همه

دیوان باشد، نه غزل‌ها؛ هدف شروع کامل یا ناقصی که تاکنون بر

دیوان حافظ نوشته شده است، بیشتر شرح غزل حافظ بوده است.

در نتیجه، بر آن شدم که شرح تحقیقی دیوان حافظ را فقط به

توضیح و تبیین غزل حافظ محدود نسازم و به شرح همه اشعار